

[Ole Vig Jensen.]

hed taget op til revision med henblik på at bringe den bedre i overensstemmelse med den udvikling, som præger vort uddannelsessystem i øvrigt, hvor vi lægger vægt på øget fleksibilitet med mulighed for lettere erhvervsskifte og for videreuddannelse. Den udvikling må også komme de unge til gode, som søger en erhvervsfaglig uddannelse.

Til spørgsmålet om en ændring af betalingen for lærlinges skoleuddannelse knytter der sig i øvrigt flere problemer. For det første må vi i den aktuelle situation anlægge en samfundsøkonomisk betragtning, idet merudgiften er skønnet at ville beløbe sig til 48 mill. kr. Er der behov for en indsats af denne størrelsesorden, er vi positivt indstillet, men vi vil i det radikale venstre lægge meget stor vægt på, at der i denne samling gennemføres en reform af erhvervsuddannelserne, og vi har af undervisningsministeren fået bekræftet også i dag, at der vil blive fremsat forslag til lov om erhvervsfaglige forsøgsuddannelser.

Til betalingsspørgsmålet knytter der sig flere problemer endnu, så længe vi endnu ikke har fået gennemført en dybtgående ændring af den faglige uddannelse. Selv om mesterlæren i sin nuværende form er forældet, er der ikke tvivl om, at mange håndværksmestre har følt og stadig føler sig ansvarlige for under lærlingens uddannelse at sikre ham en alsidig oplæring, men der er heller ikke tvivl om, at for en sådan mester er lærlingetiden ikke nogen økonomisk gevinst, og i disse tilfælde forekommer det rimeligt, at det offentlige påtager sig at betale for skoleuddannelsen.

Men det er også givet, at det på mange større virksomheder, hvor specialisering og masseproduktion forhindrer en rimelig og alsidig uddannelse, og hvor lærlingen i en stor del af læretiden — ofte for en lille løn — indgår i den almindelige arbejdsproces, ikke forekommer særlig rimeligt at ændre betalingsordningen; man bør snarere ændre uddannelsen. Ja, det bekræfter vel endda, at det haster med den revision, jeg har omtalt.

Vi ønsker gerne i mit parti at deltage i et grundigt udvalgsarbejde, men vi gør det i den hensigt at fremkalde en virkelig uddannelsesreform, og vi vil finde det rigtigt at afvente det forslag, som er bebudet i begyn-

delsen af det nye år, således at det forslag, vi har til behandling i dag, kan behandles i en større sammenhæng.

Afsluttende skal jeg sige, at reformen må bygge på, at de unge går 9 eller 10 år i folkeskolen, og at de snævre uddannelsesrammer med over 150 fag afløses af en opdeling i 7-8 hovedområder, hvor eleven gradvis specialiserer sig. Vi skal sikre, at elevens erhvervsvalg ikke finder sted på et for tidligt tidspunkt under uddannelsen. De brede basisuddannelser, hvor der tænkes givet en grundlæggende faglig undervisning inden for hovederhvervsområdet og herudover en almindelig og kompetencegivende undervisning i fortsættelse af folkeskolen og med en nødvendig erhvervs- og uddannelsesvejledning, skulle kunne danne basis for, at de unge, der søger en faglig uddannelse, ikke bliver tabt i vort samlede uddannelsessystem, hvis de senere vil gå ind i en videreuddannelse.

Endelig skal nævnes, at der fortsat skal foregå en praktisk oplæring i flere virksomheder i uddannelsestiden som et uundværligt led i en erhvervsuddannelse.

Vi tilsiger som sagt vor støtte til et udvalgsarbejde.

Kristine Heltberg: Forslagsstillerne har taget deres udgangspunkt i en berettiget og tiltalende vurdering. Når al skolegang her i landet skal være fri, må det naturligvis også gælde for lærlingenes skolegang. Og da de skolepenge, der nu betales af arbejdsgiverne, må betragtes som en del af lærlingenes løn, kan det synes naturligt, at lærlingene, der som bekendt aldeles ikke spinder guld, også får denne del af deres løn udbetalt, medens det offentlige sørger for selve skolepengene. Det drejer sig om et lille beløb, men princippet i sig selv er jo rigtigt.

Man må dog se på dette forslag i en større sammenhæng, således som det jo er blevet gjort fra alle sider. Det glæder mig især at høre, at undervisningsministeren har set på sagen netop i denne større sammenhæng og bebudet et større kompleks af lovforslag til forbedring af lærlingenes uddannelse i sammenhæng med en generel reform af de 16—19-åriges uddannelse.

Der er en vis fare for i forbindelse med det foreliggende forslag, at en i og for sig rimelig forbedring for en gruppe af lærlinge